

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Woningstichting Domijn
t.a.v. de heer of mevrouw [REDACTED]
Hoge Bothofstraat 39
7511 ZA ENSCHEDE

Inlichtingen bij

[REDACTED]
Telefoon [REDACTED]
[REDACTED]

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
27.07.2021	D2021-07-004072	Z-HZ-WNB-2021-002740	1 van 15	3		

Onderwerp: Besluit ontheffing soorten 't Kempke

Geachte heer/mevrouw [REDACTED],

De heer [REDACTED] van het adviesbureau Centrum Plattelandsontwikkeling Oost heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb-soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 22 april 2021 ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege sloop en nieuwbouw van woningen aan 't Kempe in Haaksbergen. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en huismus te vernielen of te beschadigen³. Deze ontheffing heeft betrekking op sloop en nieuwbouw van woningen aan 't Kempe in Haaksbergen.

Deze ontheffing treedt in werking op 20 juli 2021 en is geldig tot en met 31 december 2023.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1: De aanvraag van 22 april 2021 en de bijbehorende stukken te weten: 'Activiteitenplan 't Kempe, Eibergen'.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

³ Art. 3.1, tweede lid

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁵. De verschuldigde leges zijn:

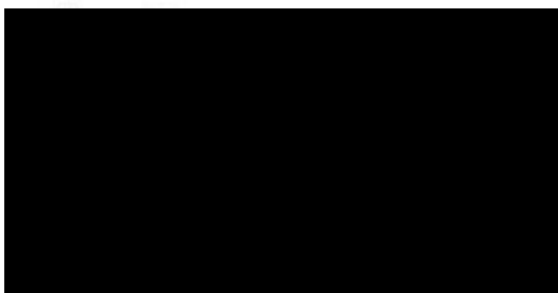
Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructuurlijk werk, ruimtelijke in	€ 3.055,00
	Totaal leges	€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Neemt u dan gerust contact op via de contactgegevens vermeld in het briefhoofd onder Inlichtingen bij. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ-WNB-2021-002740 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,

Bijlagen

Bijlage 1 Voorschriften
Bijlage 2 Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3 Planning werkzaamheden

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Haaksbergen;
- Centrum Plattelandsontwikkeling Oost, Aladnaweg 187122RR Aalten.

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.
Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.

U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.

U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.

U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.

Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.

Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088-1188673.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-07-000012). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁴, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking.
 - Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Kwetsbare perioden

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden die relevant zijn voor verblijfplaatsen (ongeschikt maken en renovatiewerkzaamheden) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de aangevraagde soorten:
 - huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) van december tot en met februari.
 - gierzwaluw: voortplanting 15 april tot en met 15 augustus.

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Gierzwaluw

6. Voor elke gevel waar een verblijfplaats is vastgesteld worden vier permanente alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Dit in de vorm van houtbetonnen nestkasten met in totaal 168 kasten. Deze worden geplaatst onder het dak-overstek aan de gevels van gebouwen in de directe omgeving (binnen 200 meter) van de huidige nestplaatsen op een geschikte positie, zoals beschreven in kennisdocument gierzwaluw, pagina 23. Geschikte hangplekken zijn:
 - Dr. Scheapmanstraat. Plek voor 31 kasten
 - Eibergsestraat & Ambachtsstraat. Plek voor 87 kasten
 - Pasbree. Plek voor 34 kasten
 - Prins Bernhardstraat. Plek voor 74 kasten

Voor de start van elke fase van de werkzaamheden en voor de start van de kwetsbare periode zijn de huidige verblijfplaatsen gecompenseerd. De nieuwe vervangende voorzieningen zijn minimaal één volledig broedseizoen gelijktijdig met de te verwijderen verblijfplaatsen aanwezig. In het logboek zal worden beschreven en opgetekend hoe aan dit voorschrift is voldaan.

Huisemus

7. Voor de start van de werkzaamheden van de woningen met de verblijfplaatsen van de huismus, plaatst u tijdelijke vervangende nestkasten met in totaal 6 nestplekken. De nestkasten worden opgehangen binnen 200 m van de huidige nestplaatsen, op tenminste 3 m hoogte. De nestkasten hebben een binnenruimte van tenminste 15x15x19cm (lxbxh), openingen meer dan 50cm van elkaar verwijderd. De tijdelijke voorzieningen mogen worden verwijderd als permanente voorzieningen zijn gerealiseerd, buiten de kwetsbare perioden (voorschrift 5) en als de tijdelijke voorzieningen op het moment van verwijderen niet worden gebruikt.
8. Als de werkzaamheden (deels) binnen gevoelige perioden worden uitgevoerd, worden de nestplaatsen voorafgaand ongeschikt gemaakt door deze fysiek af te sluiten op het moment dat daar geen huismus in aanwezig is. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van diverse materialen zoals doek, dubbeltjesgaas, spouwborstels of afdichting met pur, mits het afdichten zorgvuldig plaatsvindt zodat geen openingen overblijven. U doet dit minimaal 3 tot 5 dagen vóórafgaand aan de werkzaamheden. Dit doet u buiten de gevoelige periode (voorschrift 5).
9. De werkzaamheden worden tezamen met de ecologisch deskundige uitgevoerd en gecontroleerd op hun effectiviteit. In het logboek zal worden beschreven op welke wijze dit is gebeurd.
10. Bij een start van de werkzaamheden buiten de gevoelige perioden maar direct aansluitend aan een gevoelige periode (bijvoorbeeld september), wordt door een ecologisch deskundige vastgesteld of de huismussen de woningen hebben verlaten. Als nesten nog in gebruik zijn, worden de werkzaamheden uitgesteld totdat de huismus het nest heeft verlaten.
11. U realiseert permanente vervangende verblijfplaatsen voor de huismus. Deze verblijfplaatsen zijn direct na de renovatie beschikbaar. Aan de woningen van fase 1 realiseert u tien verblijfplaatsen

onder de dakpannen en aan de woningen van fase 2 en 3 twintig verblijfplaatsen. U doet dit door het vogelschroot verhoogd aan te brengen op de derde panlat. Daarbij draagt u er zorg voor dat de ruimte onder de pannen ook daadwerkelijk voldoende toegankelijk is en niet wordt ingenomen door isolatiemateriaal. In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan.

Overige zaken

12. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw en huismus.
13. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
A2.1	Overeenstemming andere provincie	9
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	9
A3.1	Wettelijke regels	9
A3.2	Provinciaal beleid	9
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	AANVRAAG ONTHEFFING – DE FEITEN	10
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	10
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	10
B1.2	Doel van het project	11
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	11
B1.4	Periode	12
B1.5	Onderliggende documenten	12
B1.6	Aanvullende gegevens	12
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	12
C1	Inhoudelijke beoordeling	12
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	12
C1.2	Effectbeoordeling, maatregelen en staat van instandhouding	12
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	14
C1.5	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	14
C1.6	Wettelijk belang van het project	14
C1.7	Toetsing aan overige vereisten	14
C1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden	14
D	Slotconclusie	15

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. Er worden geen soorten aan de natuur onttrokken. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven⁸.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁹ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁰ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Zie bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening Overijssel

⁹ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁰ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹¹ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

B AANVRAAG ONTHEFFING – DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het projectgebied betreft 96 woningen daterend uit 1951 aan 't Kempke in Haaksbergen. Initiatiefnemer wil alle bebouwing in het plangebied slopen en vervangende nieuwbouw er voor in de plaats bouwen. Ten noorden van 't Kempke worden houten appartementengebouwen terug gebouwd. Ten zuiden van 't Kempke worden woonblokken gebouwd.

¹¹ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Detailopname en begrenzing van het plangebied. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron luchtfoto: pdok).

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld.

Het project wordt in 3 fasen uitgevoerd in 2021, 2022 en 2023. Zie bijlage 3 voor de planning van de werkzaamheden per blok in elke fase.

B1.2 Doel van het project

Met het project wil Woningstichting Domijn nieuwe energiezuinige woningen realiseren.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor huismus en gierzwaluw van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹².

¹² Art. 3.1, tweede lid Wnb

B1.4 Periode

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 20 juli 2021 tot en met 31 december 2023.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wnb van 22 april 2021;
- Activiteitenplan 't Kempe, rapportnummer 3183 versie 1.0, 22 april 2021 Natuurbank Overijssel;
- Rapport inspectie Brandveiligheid woningen;
- Rapport Technische staat woningen;
- Rapport beoordeling kwaliteit daken;
- Ondertekende en gedateerde machtiging.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 22 april 2021 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw en huismus bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Door bureau- en veldonderzoek is onderzocht welke beschermde soorten aanwezig zijn. In het Activiteitenplan Hoofdstuk 2 wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan met veldbezoek uitgevoerd in 2020;
- Nader onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen, uitgevoerd in 2020.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de protocollen zoals deze zijn opgenomen in de kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol 2017. Wij zijn van oordeel dat het onderzoek zodanig is uitgevoerd dat dit voldoende heeft kunnen vaststellen of verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Tijdens onderzoek naar gierzwaluw zijn in totaal 42 nestplaatsen aangetroffen. Alle nesten zijn op en rond de kopgevels vastgesteld, verspreid over het projectgebied, zie figuur op pagina 7 van het activiteitenplan (bijlage 3 van dit besluit). De gierzwaluwen bezetten een nest onder de dakpannen.

Tijdens het onderzoek zijn 2 nesten van huismus aangetroffen. De nesten van huismus bevinden zich onder de eerste pannenrij van woningen van het blok 49 tot en met 71.

C1.2 Effectbeoordeling, maatregelen en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende verblijfplaatsen verloren:

- 42 verblijfplaatsen gierzwaluwen
- 2 huismusnesten

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van de soorten gierzwaluw en huismus. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

Gierzwaluw

Werken buiten kwetsbare broedperiode. Het broedseizoen van gierzwaluw loopt grofweg van 15 april tot 15 augustus. De woningen worden in fasen gesloopt. Hierdoor kunnen de woningen gesloopt worden in de periode dat de gierzwaluwen niet in Nederland zijn en zal er geen verstoring optreden.

Als vervangende verblijfplaatsen worden in totaal 168 voor gierzwaluw geschikte betonnen nestkasten (type Vivara of vergelijkbaar) opgehangen die voldoen aan de uitgangspunten van het kennisdocument gierzwaluw. Geschikte hangplekken zijn:

- Dr. Scheapmanstraat. Plek voor 31 kasten
- Eibergsestraat & Ambachtsstraat. Plek voor 87 kasten
- Pasbree. Plek voor 34 kasten
- Prins Bernhardstraat. Plek voor 74 kasten

Er is gekozen om deze definitieve voorzieningen niet aan de nieuwbouwwoningen te realiseren. De nieuw te bouwen appartementenwoningen zijn niet geschikt voor voldoende nestplaatsen voor een kolonie van deze grootte. Daarom heeft initiatiefnemer gekozen om in de directe omgeving van de huidige nestplaatsen met een factor 4 aan geschikte voorzieningen te plaatsen. Die woningen zijn alle in bezit van de woningstichting. Door aan vervangende verblijfplaatsen te realiseren met een factor 4 en door gefaseerd te werken worden negatieve effecten zoveel mogelijk voorkomen. Op het moment dat de gierzwaluwen terugkeren zijn de werkzaamheden afgerond en vervangende verblijfplaatsen aanwezig die de huidige situatie nabootsen. Een gedetailleerde planning en kaart met locaties is opgenomen in het activiteitenplan pagina 18 tot en met 20. De nestkasten worden voor de start van het voortplantingsseizoen van de gierzwaluw geplaatst.

Opmerking: In geval van grotere kolonies (10 of meer paartjes) of als er door de activiteiten veel verblijfplaatsen (10 of meer nesten) ongeschikt worden, moeten vervangende verblijfplaatsen volgens het kennisdocument van de gierzwaluw bij voorkeur minimaal één volledig broedseizoen gelijktijdig met de te verwijderen verblijfplaatsen aanwezig zijn. **Wij nemen dit als voorwaarde op.** Gierzwaluwen hebben de tijd nodig om aan nieuwe verblijfplaatsen te wennen. In dit geval is er sprake van een grote lokale populatie gierzwaluwen in de te slopen woningen. Aanvrager realiseert permanente voorzieningen in de directe leefomgeving (binnen 200 meter) van de huidige verblijfplaatsen, maar niet op dezelfde locatie. Het is dus belangrijk dat de gierzwaluwen de nieuw te plaatsen voorzieningen kunnen vinden bij terugkomst in Nederland.

De populatietrend van de gierzwaluw is recent als 'zeer ongunstig' beoordeeld, de verspreiding als stabiel. Door renovatiewerkzaamheden is er weliswaar sprake van een tijdelijke beperkte beschikbaarheid van de huidige verblijfplaatsen, maar dit heeft geen effect op de functionaliteit van de leefomgeving omdat de werkzaamheden steeds worden uitgevoerd buiten de aanwezigheid van de gierzwaluw, zodat de verblijfplaatsen weer hersteld zijn als deze terugkeert. Door de genomen maatregelen komt de functionaliteit van de leefomgeving van de gierzwaluw niet in het geding. Afbreuk van de gunstige instandhouding is niet aan de orde omdat te allen tijde ruim voldoende verblijfplaatsen en leefgebied aanwezig is.

Huismus

Bij de uitvoering van de werkzaamheden of het vooraf ongeschikt maken wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de huismus. De voortplantingsperiode van de huismus loopt van maart tot en met augustus. Als er tijdens de kwetsbare perioden moet worden gewerkt, wordt voor 1 maart 2022 de onderste pannenkoek ontgankelijk gemaakt met weringsborstels of op een andere geschikte wijze.

Als vervangende verblijfplaatsen worden er tijdelijke nestkasten met in totaal 6 nestplekken geplaatst aan de gevels van nieuwe woningen in Fase 1, of aan de woningen van fase drie, op tenminste 3 m hoogte. De nestkasten hebben een binnenruimte van tenminste 15x15x19 cm³ (lxbxh). De kasten worden tijdig geplaatst, met een gewenningstijd van 3 maanden. De kasten die geplaatst worden in Fase 3, worden buiten de kwetsbare periode verplaatst naar woningen van fase 1, zodra die gereed zijn. De verplaatste nestkasten naar fase 1, blijven minimaal vijf jaar hangen.

Na de werkzaamheden worden in de woningen in het hele projectgebied weer geschikte permanente voorzieningen gerealiseerd. De woningen van fase 1 zullen minimaal 10 potentieel geschikte duurzame nestplaatsen krijgen voor de huismus. Dit door verhoogd vogelschroot aan te brengen, waardoor er weer geschikte nestplekken onder de dakpannen aanwezig zullen zijn. Aan de woningen van Fase 2 en 3 worden minimaal 20 verblijfplaatsen gerealiseerd op dezelfde wijze als in fase 1.

Het project heeft alleen betrekking op het onderhoud van de woningen. Bomen, (wintergroene) struiken, hagen worden gespaard.

De landelijke populatie van de huismus is in 2020 op 600.000-1.000.000 broedparen geschat. De staat van instandhouding van de huismus is matig ongunstig (Sovon). Doordat tijdens en na de ingreep alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn, zal de lokale staat van instandhouding naar verwachting niet worden beïnvloed.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de sloop en nieuwbouw aan 't Kempe in Haaksbergen leiden tot het vernietigen van nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van gierzwaluw en huismus. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 1 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.5 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat afdoende is overwogen of er een andere bevredigende oplossing bestaat. Het project is locatie gebonden en kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. De woningen zijn in een zodanige staat dat renovatie niet mogelijk is en alleen door sloop energiezuinige, brandveilige woningen gerealiseerd kunnen worden. Het niet uitvoeren van het project zal uiteindelijk tot het verkrachten van de woningen, doorzakken van vloeren en tot brandonveilige situaties leiden. De werkzaamheden zijn nu nodig door de slechte staat van de woningen. Door de vochtigheid wordt het gezondheidsprobleem steeds nijpender. Ook is er sprake van een overmatig energiegebruik door tocht, vocht en slechte isolatie. Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden.

C1.6 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag (beschreven op pagina 12 van het Activiteitenplan, bijlage 3 en aangetoond middels rapporten) nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en in het belang van de volksgezondheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. De woningen zijn in zodanig slechte staat dat er brandonveilige situaties kunnen ontstaan (belang openbare veiligheid). Ook is er kans op doorzakkende vloeren en door het slecht kunnen ventileren van de woningen en het deels enkel glas zijn er veel klachten over vocht en schimmelvorming in de woningen. Vocht en schimmel in woningen kunnen leiden tot ernstige gezondheidsklachten. Het vernieuwen van de woningen is dus ook in het belang van de volksgezondheid.

C1.7 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹³ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

C1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

¹³ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van de gierwaluw en de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

BIJLAGE 3 – PLANNING

Fase 1	Fase 2	Fase 3
nummers 10 t/m 80 en 97 t/m 119	nummers 49 t/m 95	nummers 1 t/m 47
Sloop 4 ^e kwartaal 2021	Sloop 1 ^e kwartaal 2022	Sloop 1 ^e kwartaal 2023